

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1994

Tullilaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Yleiset säännökset

1 §

Tätä lakia sovelletaan kolmansista maista tuotavien ja niihin vietävien tavaroiden tulliverotukseen ja tullivalvontaan sen lisäksi, mitä niistä säädetään yhteisön tullikoodeksista annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2913/92 (koodeksi), tietyistä yhteisön tullikoodeksin soveltamista koskevista säännöksistä annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 2454/93 (soveltamisasetus) ja yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 918/83 (tullittomuusasetus) tai muussa Euroopan yhteisöjen (yhteisö) lainsäädännössä. Lisäksi tätä lakia sovelletaan yhteisön lainsäädännön ohella Suomen ja muiden maiden välisen kaupan tilastointiin sekä tullirikostutkintaan.

2 §

Tullilainsäädännön mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää yhteisön lainsäädäntöä noudattaen myös yhteisön sisäisessä liikenteessä tavaroiden maahantuontia ja maastavientiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvomiseksi.

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *Suomen tullialueella* aluetta, jonka muodostavat valtakunnan maa-alue, aluevedet ja ilmatila, kuitenkin niin, että tullialue ulottuu kaksi meripeninkulmaa aluemerен ulkorajaa ulommaksi, jollei asiasta ole kansainvälisesti muuta sovittu;
- 2) *yhteisön tullialueella* koodeksin 3 artiklassa tarkoitettua aluetta;
- 3) *kolmannella maalla* aluetta, joka ei kuulu yhteisön tullialueeseen;
- 4) *tullitoimenpiteellä* tullilaitoksen toimivaltaan kuuluvaa virkatointia tullirikosten esitutkintaa lukuun ottamatta;
- 5) *tullirikoksella* rikosta, joka käsittää tämän lain tai muun lain säännösten, joiden noudattamisen valvonta tai täytäntöönpano on tullilaitoksen tehtävänä, taikka näiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten rikkomisen samoin kuin rikoslain 46 luvussa tarkoitettua laitonta tuontitavaraan ryhtymistä, sellaista rikoslain 32 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua kätkemisrikosta ja muutakin sellaista säännösten rikkomista, johon sisältyy omaisuuden maahantuontia tai maastavientiä.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi sovelletaan koodeksin 4 artiklan määritelmiä.

Viranomaisten toimivalta

4 §

Yhteisön tullilainsäädännössä tarkoitettu tulliviranomainen ja toimivaltainen viranomainen on tullilaitos, jollei erikseen toisin säädetä. Tullihallitus määrää tältä osin tullilaitoksen sisäisestä toimivallan jaosta.

Tullihallitus voi muutoinkin määrätä yhteisön tullilainsäädännön mukaisista menettelyistä, jollei niistä muuta säädetä. Valtiovarainministeriö voi ratkaista periaatteellisesti tai muutoinkin merkittävän, myös tullin alentamista tai poistamista koskevan yhteisön lainsäädännön soveltamiseen liittyvän asian.

5 §

Poikkeukset tullittomuutta koskevista säännöksistä, milloin se tullittomuusasetuksen mukaan on mahdollista, myöntää tullihallitus. Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

6 §

Tullihallitus voi määrätä tullietuutta koskevilla sopimuksissa sekä yhteisön yksipuolisesti soveltamissa tullietuusjärjestelmissä tarkoitetun kohtelun saamiseksi noudatettavasta ja soveltuvin osin muustakin alkuperän selvitysmenettelystä. Tullihallitus antaa tarvittaessa määräyksiä myös alkuperäsääntöjen soveltamisen yhtenäistämiseksi.

Tullihallitus voi valtuuttaa toimielimen, jolla on tarpeellinen asiantuntemus, antamaan muuhun kuin tullietuuskohteluun oikeuttavia yleisiä alkuperätodistuksia.

7 §

Tullihallitus vahvistaa maahantuonnin ja maastaviennin yhteydessä ulkomaan valuutassa ilmaistujen rahamäärien Suomen rahaksi muuntamisessa käytettävät muuntokurssit.

8 §

Tullihallitus antaa hakemuksesta määräämillään ehdoilla luvan vapaa-alueen ja vapaavaraston perustamiseen sekä siellä harjoitettavaan teolliseen, kaupalliseen tai muuhun palvelutoimintaan. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin taloudellisesti, aluepoliittisesti tai muutoinkin merkittävässä tapauksissa ottaa asian ratkaistavakseen.

Tullittomuus

9 §

Tullittomia ovat kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi- tai ilma-aluksen tavanomaiseen muonitukseen tarkoitetut tavarat sekä poltto- ja voiteluaineet, jotka alus tuo mukanaan Suomen tullialueelle tai jotka siihen Suomen tullialueella toimitetaan sen omaa käyttöä varten. Tullittomuus koskee myös aluksessa Suomen tullialueella kulutettavia tavaroita.

Valtiovarainministeriö voi määrätä, että tullittomia ovat 1 momentissa tarkoitetut tavarat myös silloin, kun kysymyksessä on viranomaisen käytössä oleva alus, tutkimus- tai kalastusalus tai Suomen ja kolmannen maan välisessä liikenteessä oleva juna. Valtiovarainministeriö voi määrätä näiden kulkuneuvojen tuomiin tavaroihin sovellettavista tullittomuuden rajoituksista ja ehdoista.

10 §

Tullittomia ovat tavarat, jotka tulevat ulkovaltojen Suomessa toimiville diplomaattisille ja muille samassa asemassa oleville edustustoille tai lähetettyjen konsulien virastoille viralliseen käyttöön taikka diplomaattisten edustajien, lähetettyjen konsulien tai mainittujen edustustojen ulkomaan kansalaisuutta olevien hallinnollisen ja teknisen henkilökunnan jäsenten ja heidän talouteensa kuuluvien perheenjäsenten henkilökohtaiseen käyttöön sen mukaan kuin diplomaattisia suhteita koskevassa Wienin yleissopimuksessa (SopS 4/70) ja konsulisuhteita koskevassa Wienin yleissopimuksessa (SopS 50/80) määrätään. Ulkoasiainministeriö vahvistaa yleissopimusten mukaisten edellytysten olemassaolon.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua tavaraa ei saa tullia suorittamatta myydä eikä muutoinkaan luovuttaa tai vuokrata eikä antaa vastikkeettakaan käytettäväksi muulle kuin vastaavaan tullittomuuteen oikeutetulle edustustolle tai henkilölle ennen kuin kolme vuotta on kulunut tavaran luovuttamisesta kysymyksessä olevaan käyttöön.

Jos 1 momentissa tarkoitettu henkilö muuttaessaan pois Suomesta ennen kuin 2 momentissa säädetty määräaika on kulunut, täällä myy käytössään olleen ajoneuvon, siitä on suoritettava tullia 1/36 jokaista määräajasta jäljellä olevaa täyttä tai vajaata kuukautta kohti.

11 §

Tullittomia ovat kansainväliseen siviili-ilmailun yleissopimukseen (SopS 11/49) liittyneen kolmannen maan kanssa tehdyn sopimuksen perusteella kyseisen sopimusvaltion lentoyhtiön kansainvälisessä lentoliikennetoiminnassa käytettävät maa- ja turvalaitteet, opetusvälineet ja mainittujen tavaroiden varaosat ja tarvikkeet.

12 §

Suomen ja kolmannen maan välisessä ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluva henkilö, jonka kotipaikka on Suomessa, saa tuoda tullitta matkatavaroita ja tuomisia sen mukaan kuin tullittomuusasetuksessa matkustajasta säädetään.

Tuomisten määrä ei kalenterikuukauden aikana saa kuitenkaan ylittää määrää, joka matkustajalla on oikeus kerralla tuoda tullitta. Tuomisten tuonti on rajoitettava yhteen kertaan kuukaudessa, jollei tulliviranomainen erityisestä syystä myönnä tästä poikkeusta.

Valtiovarainministeriö voi rajoittaa 1 momentissa tarkoitettua kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvan henkilön, jonka kotipaikka on yhteisön tullialueen ulkopuolella, oikeutta tuoda tullitta tuomisia.

Tullivalvonta

13 §

Tullitoimenpide on suoritettava aiheuttamatta suurempaa haittaa tai vahinkoa kuin sen suorittamiseksi voidaan pitää puolustettavana.

Jokainen on velvollinen alistumaan tullitoimenpiteeseen ja myötävaikuttamaan siihen, että se voidaan suorittaa asianmukaisesti.

14 §

Tullitoimenpiteen suorittamiseksi tulliviranomaisella tai muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus:

1) pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo;

- 2) pysäyttää henkilö ja suorittaa henkilöön kohdistuva etsintä tämän saapuessa tullialueelle, lähtiessä tullialueelta, käydessä kulkuneuvossa tai muussa paikassa, jossa tavaraa puretaan, lastataan tai säilytetään sekä muuallakin tullialueella, jos siihen on erityisiä syitä;
- 3) pidättää ja tarvittaessa ottaa haltuunsa tavara, jota ei ole asianmukaisesti tulliselvitetty;
- 4) päästä varastoihin, tiloihin ja muihin paikkoihin, missä tavaraa valmistetaan, säilytetään tai myydään, ei kuitenkaan ainoastaan asuntona tai rakennuksen asuintiloina käytettävään osaan, ja suorittaa tarpeellinen tarkastus;
- 5) tarkastaa postilähetysten kirjesalaisuutta loukkaamatta tavaraa, sen valmistusta ja kirjanpitoaineistoa ja tarkastaa henkilön mukana olevat rahavarat rikoslain 32 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun kätkemisrikoksen paljastamiseksi;
- 6) saada tarpeelliset tavaranhaltijaa, muuta asianosaista, tavaraa, kulkuneuvoa, matkustajaa ja kulkuneuvon henkilökuntaa koskevat asiakirjat ja tiedot;
- 7) antaa tavarankurkusta, lastausta, luovutusta, kuljetusta ja varastointia koskevia määräyksiä;
- 8) asettaa tullivalvonnassa olevaan kulkuneuvoon, tavarahan, varastoon tai muuhun paikkaan tullisinetti, tullilukko tai muu tunnistamismerkki;
- 9) eristää, sulkea tai tyhjentää tavaroiden valmistus-, lastaus-, purkaus- tai muu tarkastuspaikka tai alue sekä kulkuneuvo, jos se on tarpeen yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi tai tullitoimenpiteen suorittamiseksi sekä kieltää tai rajoittaa liikkumista tällaisessa paikassa, alueella tai kulkuneuvossa;
- 10) estää lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusvelvoitteiden mukaisesti tavarankurkusta Suomen tullialueelta.

Jos on todennäköistä, että suomalaisella, kansallisuutta vailla olevalla tai väärää lippua käyttävällä aluksella harjoitetaan salakuljetusta Suomeen tai Suomesta, voidaan alus pysäyttää ja tarkastaa myös tullialueen ulkopuolella, ei kuitenkaan vieraan valtion aluevesillä. Alus voidaan tuoda satamaan tarpeellista selvitystä varten.

15 §

Henkilönkatsastus ja muu kuin henkilön matkatavaroihin tai päällysvaatteisiin kohdistuva tarkastus voidaan 14 §:n 1 momentin 2 kohdassa mainituissa tapauksissa kohdistaa myös esitutkintaa suorittamatta henkilöön, jota epäillään todennäköisin syin rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta. Toimenpiteestä päättää vähintään tullipäällysmiehen virka-asemassa oleva tullimies. Muutoin näitä toimenpiteitä suoritettaessa noudatetaan soveltuvien osin, mitä menettelystä henkilöön kohdistuvassa etsinnässä säädetään pakkokeinolaissa (450/87).

16 §

Tullimiehellä on oikeus 15 §:ssä tarkoitetun etsinnän sekä kiinniottamisen, pidättämisen, vangitsemisen ja säilöönottamisen yhteydessä tarkastaa henkilö sen varmistamiseksi, ettei henkilöllä ole hallussaan esineitä tai aineita, joilla hän voi vaarantaa tarkastamisen tai säilyttämisen taikka aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut vaaralliset esineet tai aineet saadaan ottaa pois tarkastettavalta. Ne on palautettava hänelle tarkastuksen jälkeen tai vapaaksi päästämisen yhteydessä, jollei siihen lain mukaan ole estettä.

Tullimiehellä on kuitenkin oikeus ottaa tilapäisesti haltuun vaaralliset esineet, niihin kuuluvat tai liittyvät osat ja vaaralliset aineet siltä, jonka voidaan perustellusti epäillä ikänsä, päihtymyksensä, mielentilansa tai muiden olosuhteiden perusteella aiheuttavan välitöntä vaaraa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Haltuun otetut tavarat on palautettava 14 vuorokauden kuluessa, jollei muu viranomainen ole ryhtynyt toimenpiteisiin hallussapitoa koskevan luvan peruuttamiseksi.

17 §

Mitä rikoslain 3 luvun 8 §:ssä säädetään poliisimiehen oikeudesta käyttää eräissä tapauksissa voimakeinoja, sovelletaan vastaavasti tullimieheen. Voimakeinoja on oikeutettu käyttämään tullimiehen ohjauksessa myös se, joka avustaa tullimiestä, jos apu on virkatehtävän tärkeyteen ja kiireellisyyteen nähden välttämätöntä.

18 §

Jokaisen on tullihallituksen tai piiritullikamarin kehotuksesta määräajassa annettava sellaisia toisen tulliverotusta tai siitä johtuvaa valitusasiaa varten tarpeellisia toista koskevia tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista, mikäli ne eivät koske asiaa, josta hänellä on lain mukaan oikeus kieltäytyä todistamasta. Toisen taloudellista asemaa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamasta.

Tullihallitus voi velvoittaa sen, joka ei noudata 1 momentin tai koodeksin 14 artiklan nojalla asetettuja velvoitteita, täyttämään ne sakon uhalla.

19 §

Tulliviranomaisella on oikeus saada virka-apua toiselta viranomaiselta tullilaitokselle kuuluvan tehtävän suorittamiseksi.

20 §

Tulliviranomaisella on oikeus saada liikennepaikan omistajalta tai haltijalta käyttöönsä korvauksetta kalusteineen sellaiset tarpeelliset valvontatilat, joita liikenteen määrä ja muut olosuhteet edellyttävät tullitoimenpiteiden suorittamiseksi.

Tullilaitoksen henkilökisterit

21 §

Tullilaitoksen henkilökistereitä ovat valvontatietorekisteri sekä tullilaitoksesta annetussa laissa (228/91) säädettyjen tehtävien hoitamiseksi 22 §:ssä tarkoitetut rekisterit. Rekistereihin sovelletaan henkilökisterilakia (471/87), jollei tässä laissa toisin säädetä.

22 §

Tullilaitoksen henkilökisteri voidaan perustaa:

- 1) tullilaitoksen valtakunnalliseen käyttöön;
- 2) yhden tai useamman tullipiirin käyttöön;

3) tullilaitoksen henkilöstöön kuuluvan tai tullilaitoksen henkilöstöön kuuluvien muodostaman työryhmän käyttöön.

Tullivalvonnan ja tullirikostutkinnan rekistereissä olevat tiedot on pidettävä salassa, jollei toisin säädetä.

23 §

Tullihallituksen pitämä valvontatietorekisteri on tullilaitoksen käyttöön tarkoitettu pysyvä henkilörekisteri. Rekisteriin saa kerätä ja tallentaa tullirikosten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi tarpeellisia tietoja henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

- 1) syyllistyvän tai syyllistyneen rikokseen, josta saattaa seurata vankeutta;
- 2) myötävaikuttavan tai myötävaikuttaneen rikokseen, josta saattaa seurata enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta.

Muista tullilaitoksen valtakunnallisista ja pysyvistä tullivalvonnan ja tullirikostutkinnan käyttöön tarkoitetuista henkilörekistereistä säädetään asetuksella.

24 §

Rekistereihin tallennettujen henkilötietojen tarpeellisuus on tarkistettava vähintään kerran vuodessa.

Virheelliseksi todetun tiedon saa säilyttää, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai tullilaitoksen henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saa käyttää ainoastaan mainittuun tarkoitukseen.

Tietojen salassapito ja luovuttaminen

25 §

Jokainen on velvollinen pitämään salassa ja olemaan käyttämättä hyväkseen, mitä hän virassaan tai muuten on tavaran tulliselvitykseen, varastointiin tai kuljetukseen liittyvistä asiakirjoista tai muulla tavoin saanut tietää toisen liiketoiminnasta.

Kuluttajien suojelemiseksi suoritetun tutkimuksen tulos ja muu tieto saadaan kuitenkin julkaista, jos julkaiseminen on yleisen edun kannalta tärkeää.

Lisäksi tullihallitus saa antaa tai määrätä annettavaksi liiketoimintaa koskevia tietoja viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle, jolla on tarve saada tieto salassa pidettävästä asiasta. Tulliviranomainen saa antaa muitakin tietoja, jos ne ovat yksittäistapauksessa tarpeen hengelle tai terveydelle vaarallisen tapahtuman, vapauteen kohdistuvan rikoksen taikka huomattavan ympäristö- tai omaisuusvahingon välttämiseksi. Tietoja ei saa luovuttaa edelleen eikä käyttää ilman tullihallituksen lupaa muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on luovutettu.

26 §

Tulliviranomainen saa luovuttaa, myös massaluovutuksena ja henkilörekisterilaissa tarkoitettuna arkaluonteisena otantana, henkilötietoja, jotka ovat tarpeen:

- 1) poliisille ja rajavartiolaitosviranomaiselle rikosten ehkäisyä ja tutkintaa taikka ulkomaalaisasiain käsittelyä sekä ulkomaalaisen maahantulon ja maastalähdön valvontaa varten;

- 2) ulkomaalaiskeskukselle Suomen kansalaisuutta, ulkomaalaisen maahantuloa, maassa oleskelua ja työntekoa sekä pakolaisia ja turvapaikkaa koskevien asioiden käsittelyä varten;
- 3) ulkoasiainministeriölle ja Suomen edustustoille passin, viisumin taikka oleskelu- tai työluvan myöntämistä varten;
- 4) veroviranomaisille verotuksen toimittamista, verojen ja maksujen perimistä, verotusta koskevaa muutoksenhakua ja ulosottoa varten.

Valvontatietorekisterin tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain poliisille ja rajavartiolaitosviranomaiselle rikosten ehkäisyä ja tutkintaa varten.

27 §

Tulliviranomainen saa luovuttaa ulkomaille tullilaitoksen henkilörekistereihin tallennettuja ja muita tietoja seuraavasti:

- 1) tulliyhteistyöneuvostolle (CCC) sellaisista tullirikoksista, joista saattaa seurata vankeutta;
- 2) tulliviranomaiselle rikosten ehkäisemistä, selvittämistä ja syyteharkintaan saattamista varten;
- 3) Euroopan unionin tullivalvonnan tietojärjestelmiin tullivi- ja maatalouslainsäädännön oikean soveltamisen varmistamiseksi sekä tullirikosten ehkäisemiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi;
- 4) muulle kuin tulliviranomaiselle, jos tiedot ovat tarpeen sellaisen rikoksen ehkäisemiseksi tai selvittämiseksi, josta Suomessa tehtynä voitaisiin tuomita vankeuteen.

Tietoja saa luovuttaa henkilörekisterilain 22 §:n 1 momentissa tarkoitettuun valtioon myös massaluovutuksena tai arkaluonteisena otantana.

Tietojen saanti eräistä rekistereistä

28 §

Tulliviranomaisella on oikeus saada tullilaitokselle kuuluvien tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja, myös massaluovutuksena, sillä tavoin kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan:

- 1) tullirikosten ehkäisyä ja tutkintaa varten yhteisöiltä ja yhtymiltä matkustajaa ja kulkuneuvon henkilökuntaa koskevista rekistereistä sekä verohallinnon ja ajoneuvohallinnon rekistereistä myös verotusta ja perintää varten;
- 2) passintarkastusta varten ulkoasiainministeriön tietojärjestelmien viisumi-, oleskelu- ja työ lupapäätöksistä sekä ulkomaalaiskeskuksen tietojärjestelmistä ja rajavartiolaitokselta ulkomaalaisten maahantulon ja maastalähdön valvontaa koskevista rekistereistä;
- 3) tullirikosten ehkäisemistä ja tutkintaa sekä passintarkastusta varten poliisin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitetuista rekistereistä;
- 4) rikoslain 32 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuna kätkemisrikoksen ehkäisyä ja tutkintaa varten Suomen Pankin yhteydessä toimivan rahoitustarkastuksen tietojärjestelmistä;

5) perintää, tullivalvontaa, tullirikosten ehkäisemistä ja tutkintaa sekä passintarkastusta varten väestötietojärjestelmästä;

6) oikeushallinnon tietojärjestelmistä tietoja syyteharkinnassa olevista tai olleista rikosasioista, annetuista rangaistusmääräyksistä, tuomioistuimessa vireillä olevista rikosasioista, tuomituista sakkorangaistuksista, tuomioistuinten lainvoimaisista ratkaisuista, joilla syyte on hylätty, ja vankeusrangaistusta suorittavista tai suorittaneista henkilöistä; tietojen saamisesta rikosrekisteristä säädetään kuitenkin rikosrekisterilaissa (770/93).

Tulliviranomaisella on lisäksi oikeus saada tullirikosten ehkäisyä ja tutkintaa varten teletoimintaa harjoittavalta yhteisöltä yhteystiedot sellaisesta teleliittymästä, jota ei mainita julkisessa luettelossa.

Tullin maksaminen

29 §

Tulli on maksettava tullilaitoksen postisiirtotulotilille 10 päivän kuluessa tullilaskun päiväyksestä, jollei määräaika ole pidennetty tai maksunlykkäystä tai muuta maksujärjestelyä ole myönnetty. Muu kuin tullihallituksen rekisteröimä asiakas (*käteisasiakas*) voi maksaa tullilaskun myös tullitoimipaikkaan.

30 §

Tullin maksamisen viivästysseuraamuksiin sekä tullin perimiseen ulosottotoimin ja perimisen turvaamiseen sovelletaan, jollei yhteisön lainsäädännössä toisin säädetä, mitä veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annettussa laissa (145/76), verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annettussa laissa (367/61) perustevalitusta koskevia säännöksiä lukuun ottamatta sekä verojen ja maksujen perimisen turvaamisesta annettussa laissa (395/73) säädetään. Velalliselta saadut varat käytetään tullin maksamiseksi siinä järjestyksessä kuin verosta säädetään veronkantolaissa (611/78).

Tullinkorotus ja virhemaksu

31 §

Tullia voidaan korottaa:

- 1) jos tulli-ilmoitus tai muu tulliverotusta varten tarvittava tieto tai asiakirja on annettu säädetyn määräajan jälkeen, vähintään 50 ja enintään 15 000 markalla, ja jos tulli-ilmoitus, muu tieto tai asiakirja on annettu vasta kehotuksen jälkeen, enintään 20 000 markalla;
- 2) jos tulli-ilmoitus tai muu tieto tai asiakirja on annettu vaillinaisena tai virheellisenä tai jos ilmoittamisvelvollisuus on kokonaan tai osaksi laiminlyöty, enintään 30 prosentilla;
- 3) jos tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta on annettu vaillinainen tai väärä tulli-ilmoitus, muu tieto tai asiakirja taikka jätetty muutoin ilmoittamisvelvollisuus täyttämättä, ja menettely on ollut omiaan aiheuttamaan sen, että tullia olisi voinut jäädä määräämättä, enintään 50 prosentilla;
- 4) jos maahan saapuva henkilö tietensä tai törkeästä huolimattomuudesta on laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tuomalla tai yrittämällä tuoda tullitta enemmän tavaraa, kuin mihin hänellä on oikeus, eikä asiaa ole käsiteltävä tullirikoksena, 100 prosentilla.

Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä, ottaen huomioon sillä saavutettavissa olleen hyödyn määrä ja muut asiaan vaikuttavat olosuhteet, on pidettävä törkeänä, tullia on korotettava vähintään 50 ja enintään 100 prosentilla.

Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitettu puutteellisuus tai virheellisyys on koskenut vain osaa tavaroista, korotus on määrättävä vain näiden tavaroiden osalta.

32 §

Jos 31 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu viivästys tai muu virheellisyys koskee tullimenettelyä, jossa ei määrätä tullia tai jossa tullin määrä on vähäinen, eikä tullinkorotusta ole määrätty, tai jos on annettu vaillinainen tai virheellinen tieto tai asiakirja tullin palauttamiseksi tai tullietuuden saamiseksi, voidaan määrätä virhemaksua vähintään 50 ja enintään 15 000 markkaa.

Virhemaksua voidaan määrätä myös, jos viivästys tai muu virheellisyys koskee yhteisön sisäkaupan tilastointia tai muuta koodeksissa tarkoitettua tulliselvitysmuotoa kuin tullimenettelyyn asettamista.

33 §

Edellä 31 §:ssä tarkoitettu tullinkorotus tai 32 §:ssä tarkoitettu virhemaksu voidaan määrätä myös tullivelan tiedoksiannon jälkeen kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tullivelka on syntynyt tai, jos tavara on tulliton, jolloin tulliviranomainen on hyväksynyt tulli-ilmoituksessa annetut tiedot.

Jos viivästys tai muu virheellisyys koskee yhteisön sisäkaupan tilastointia, virhemaksu voidaan määrätä kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tilastoilmoitus on annettu tai olisi pitänyt antaa.

Tavarin hävittäminen ja luovutus valtiolle

34 §

Muu kuin yhteisötavara voidaan hävittää tai luovuttaa valtiolle tavaranhaltijan pyynnöstä edellyttäen, että se on ilmoitettu asianmukaisesti tulliviranomaiselle ja on ryhdytty koodeksin määräysten mukaisesti toimenpiteisiin tavarin tulliselvitysmuodon osoittamiseksi. Tavara voidaan hävittää tai luovuttaa valtiolle myös sen jälkeen, kun se on luovutettu vapaaseen liikkeeseen, jos tuontitulleja palautetaan tai peruutetaan koodeksin 238 artiklan mukaisesti.

Tullihuutokauppa

35 §

Tullihuutokaupalla myydään tavara:

- 1) joka on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä menetetyksi valtiolle;
- 2) joka on luovutettu valtiolle;
- 3) joka on tullivalvonnassa ja jota ei ole määrääjässä tulliselvitetty;
- 4) jota ei ole voitu luovuttaa koodeksin 75 artiklassa mainituista syistä tai jota ei ole noudettu kuuden kuukauden kuluessa sen luovutuksesta vapaaseen liikkeeseen.

Jos 1 momentissa tarkoitettua tavaraa ei voida myydä sen käyttöä tai myyntiä rajoittavan lainsäädännön tai muun tavarán laatuun liittyvän syn vuoksi tai jos sen myynti olisi epätarkoituksenmukaista eikä tavarán käytöstä, luovuttamisesta tai hävittämisestä ole säädetty erikseen, tavara voidaan valtiovarainministeriön päätöksellä tai ministeriön ohjeiden mukaisesti luovuttaa valtion laitokselle tai erityisestä syystä muullekin taikka hävittää. Edellä 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettun tavarán omistusoikeuden katsotaan luovutettaessa siirtyvän valtiolle tai muulle luovutuksen saajalle.

36 §

Tullihuutokaupassa kertyvillä varoilla suoritetaan tavararaan liittyvät kustannukset seuraavassa järjestyksessä:

- 1) huutokauppakustannukset;
- 2) tulli;
- 3) muut kustannukset.

Ylijäämä on tilitettävä valtiolle, jollei tavaránhaltija vaadi sitä vuoden kuluessa huutokaupasta. Tavaránhaltijalle on, mikäli mahdollista, ilmoitettava ylijäämästä.

Jos huutokaupalla myydystä tavarasta on jäänyt tullivelkaa, vajeaus peritään tavaránhaltijalta.

Muutoksenhaku

37 §

Piiritullikamarin päätökseen tullin tai tullinpalautuksen määräämistä tai tullinperuutusta koskevassa asiassa haetaan muutosta valittamalla Uudenmaan lääninoikeuteen. Tullilaboratorion päätökseen sekä muissa kuin edellä tarkoitetuissa asioissa piiritullikamarin päätökseen haetaan muutosta valittamalla tullihallitukseen. Valtion puolesta valitusoikeus piiritullikamarin päätökseen on piiritullikamarissa olevalla tulliasiamiehellä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa tullitoimipaikkaan.

Valitusaika tullin tai tullinpalautuksen määräämistä tai tullinperuutusta koskevassa asiassa on kolme vuotta tullivelan tiedoksiannosta tai tullinpalautuksen määräämistä tai tullinperuutusta seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulliasiamiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

38 §

Piiritullikamarin on valituksen johdosta tutkittava, ovatko koodeksin 236 artiklassa tarkoitettut edellytykset tullin palauttamiselle tai peruuttamiselle olemassa. Jos piiritullikamari esitetyn pyynnön mukaisesti palauttaa tai peruuttaa tullia, valitus raukeaa.

Siltä osin kuin valituksessa esitetty pyyntö ei anna aihetta tullinpalautukseen tai tullinperuutukseen, piiritullikamarin on annettava valituksesta lausunto ja toimitettava asian käsittelyssä syntyneet asiakirjat viipymättä Uudenmaan lääninoikeudelle.

39 §

Jos tulli on lääninoikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, liikaa maksettu tulli on muutoksenhausta huolimatta palautettava viivytyksettä.

Jos tullia on koodeksin 236 artiklassa tarkoitetun tullinpalautuspyynnön tai valituksen johdosta palautettu, suoritetaan palautusmäärälle asetuksella säädetty korko. Korko lasketaan tullinpalautuspyynnön tai valituksen vireilletulopäivästä taikka, jos tullilasku on maksettu vasta mainittujen ajankohtien jälkeen, maksupäivästä takaisinmaksupäivään. Jos valituksessa tarkoitettu asiasta on tehty aikaisemmin tullinpalautuspyyntö, joka on hylätty, korko lasketaan pyynnön vireilletulopäivästä. Korkoa ei makseta palautetulle tullille, joka on asetuksella säädettyä määrää pienempi.

Valitukseen annettavassa päätöksessä voivat tullihallitus, lääninoikeus ja korkein hallinto-oikeus määrätä valtion suorittamaan oikeudenkäyntikulujen korvausta asian laadun ja oikeudenkäymiskaaren 21 luvussa säädettyjen perusteiden mukaan.

40 §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi;
- 3) valitusluvan myöntämiseen on painava taloudellinen tai muu syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta lääninoikeuden päätöksestä.

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa lääninoikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Uudenmaan lääninoikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

41 §

Tullihallituksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valtion puolesta valitusoikeus on tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä, jonka valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Tullirikokset ja niiden selvittäminen

42 §

Joka ilman lupaa tahallisesti murtaa lukon, lyijykkeen, sinetin tai muun esteen, jonka Suomen tai ulkomaan tulliviranomainen on pannut tai hyväksynyt tullitavaran sulkemiseksi tai paikan eristämiseksi, taikka muutoin hankkii pääsyn mainituin tavoin suljettuun tilaan, on tuomittava *tullisinetin murtamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Rangaistus tullin lainvastaisesta välttämisestä tai sen yrittämisestä on säädetty rikoslain 29 luvun 1—3 §:ssä.

Joka tahallisesti tai törkeästi tuottamuksesta laiminlyö tullilainsäädännön mukaisen ilmoittamis- tai muun velvollisuuden taikka muuten rikkoo sanottuja säännöksiä, on tuomittava, jollei teosta muualla ole säädetty ankarampaa rangaistusta, *tullirikkomuksesta* sakkoon.

43 §

Tullirikosasiaa tutkittaessa noudatetaan esitutkinnasta ja pakkokeinoista erikseen annettujen säännösten lisäksi tämän lain säännöksiä.

Tullimiehellä on tulliviranomaisen suorittamassa esitutkinnassa sama oikeus ryhtyä tutkintatoimenpiteisiin ja käyttää pakkokeinoja kuin poliisimiehellä poliisiviranomaisen toimittamassa esitutkinnassa. Pidättämiseen oikeutetuista tullimiehistä säädetään pakkokeinolain 1 luvun 6 §:n 3 kohdassa.

Tutkinnanjohtajana tulliviranomaisen toimittamassa esitutkinnassa on pidättämiseen oikeutettu tullimies. Erityisestä syystä tutkinnanjohtajana saa olla muu vähintään tullipäällysmiehen asemassa oleva tullimies. Tällaisella tutkinnanjohtajalla on sama oikeus kuin pidättämiseen oikeutetulla virkamiehellä päättää takavarikosta ja etsinnästä.

Jokainen, jolta otaksutaan saatavan selvitystä tullirikoksesta, on velvollinen kutsusta saapumaan esitutkintaan kuultavaksi lähimpään tullitoimipaikkaan. Muutoin saapuvillaolosta säädetään esitutkintalaissa (449/87).

44 §

Jos pidätetyllä tai vangitulla ei ole vakinaista asuntoa Suomessa ja on todennäköistä, että hän poistumalla maasta karttaa oikeudenkäyntiä tai rangaistuksen täytäntöönpanoa, hänen vapaaksi päästämisenä ehdoksi voidaan panna, että hän asettaa vakuuden, jonka harkitaan takaavan hänen saapumisensa oikeudenkäyntiin ja ehkä tuomittavien seuraamusten suorittamisen. Jos vapaaksi päästetty ei saavu vastaamaan tuomioistuimeen tai suorittamaan vankeusrangaistustaan sinä aikana, jona rangaistus saadaan tuomita tai tuomittu vankeusrangaistus panna täytäntöön, tuomioistuin saa tuomita vakuuden kokonaan tai osaksi valtiolle menetetyksi. Tuomittu sakko tai sakkorangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain (318/63) nojalla perittävä valtion saaminen saadaan periä vakuudesta.

45 §

Tullimies voi olla ryhtymättä toimenpiteisiin syyllisen saattamiseksi syytteeseen, jos rikoksesta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa ja rikosta on kokonaisuudessaan pidettävä ilmeisen vähäisenä. Tullimies voi kuitenkin antaa tällaiseen rikokseen syyllistyneelle huomautuksen.

46 §

Jos tullirikosta koskeva asia voidaan käsitellä rangaistusmääräysmenettelyssä, tutkinnanjohtaja tai tehtävään määrätty muu tullimies voi syyttäjäviranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti jo esitutkinnan yhteydessä antaa rangaistusvaatimuksen siten kuin rangaistusmääräysmenettelystä annetussa laissa (692/93) säädetään.

47 §

Tullirikosasiassa esitutkinnan johtaja tai tehtävään määrätty muu tullimies on oikeutettu suorittamaan haastamisen ja muun tiedoksiannon niin kuin haastemies.

Tullirikosasiassa haaste voidaan antaa tiedoksi myös vastaajan haasteen vastaanottamista varten valtuuttamalle asiamiehelle.

Tullimies voi haastamiseen oikeutetun viranomaisen pyynnöstä suorittaa haastamisen myös muussa kuin tullirikosasiassa.

Tulliviranomaisen suorittamassa haastamisessa ja muun tiedoksiannon toimittamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä haastemieslaissa (505/86) ja haastemiesasetuksessa (506/86) säädetään.

Rajatulliyhteistyösopimuksessa tarkoitettu virkamies, joka suorittaa tullitoimenpiteitä Suomen valtion lukuun, voi tullirikosasiassa antaa tiedoksi haasteen ja 46 §:ssä tarkoitettun rangaistusvaatimuksen sopimuksen tarkoittamalla valvontavyöhykkeellä.

Takavarikoitu tavara

48 §

Jos takavarikoidun tavaran omistaja tai haltija on tuntematon tai hänellä ei ole tunnettua olinpaikkaa Suomessa, hänet haastetaan julkisella haasteella saapumaan tuomioistuimeen määröpäivänä, jota ei saa asettaa aikaisemmaksi kuin seitsemänneksi päiväksi haasteen julkaisemisesta. Haaste on pantava tuomioistuimen kansliaan yleisesti nähtäville.

Jollei takavarikoidun tavaran laillisesti haastettu omistaja tai haltija saavu vastaamaan asiassa eikä näytä laillista estettä, vaatimus tavaran menettämistä ratkaistaan hänen poissaolostaan huolimatta.

49 §

Takavarikoitu tavara saadaan, jollei muussa laissa toisin säädetä, ennen kuin se on tuomittu menetetyksi:

- 1) luovuttaa omistajalle piiritullikamarin harkitsemaa vakuutta vastaan;
- 2) myydä huutokaupalla, jos omistaja siihen suostuu tai jos tavaran säilyttäminen on hankalaa;
- 3) käyttää tullihallituksen määräämään tarkoitukseen, jos tavaran tuonti tai vienti on kielletty ja sen säilyttäminen on hankalaa.

Jos tuomioistuin tuomitsee takavarikoidun tavaran menetetyksi, omistusoikeuden katsotaan siirtyneen valtiolle silloin, kun takavarikko tehtiin. Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa menetetyksi tuomitun tavaran sijasta katsotaan sen arvo menetetyksi.

50 §

Piiritullikamari panee täytäntöön tullirikosasiassa menetetyksi tuomittua omaisuutta koskevan päätöksen.

Takavarikoitu tavara, joka on määrätty palautettavaksi omistajalle tai sille, jolla on muutoin oikeus tavarahan, on tulliselvitettävä asianmukaisesti.

Erinäiset säännökset

51 §

Tulli on määrättävä arvion perusteella, jos tulli-ilmoitusta ei ole annettu tai sitä ei täydennettynäkään voida panna tullin perusteeksi. Tavaranhaltijalle on kuitenkin annettava ensin, mikäli mahdollista, tilaisuus selvityksen antamiseen. Tullin määräämistä koskevassa päätöksessä on mainittava arvion peruste.

52 §

Jos jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen oikeudellinen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta ja tarkoitusta, asiassa on meneteltävä niin kuin siinä olisi käytetty oikeaa muotoa.

Sen lisäksi, mitä koodeksissa säädetään, velallisena pidetään myös henkilöä, joka on antanut tulli-ilmoitusta varten tietoja, jotka hän on tiennyt tai jotka hänen olisi kohtuudella pitänyt tietää virheellisiksi, ja jos tullia tämän vuoksi on jäänyt määräämättä.

53 §

Tulli kirjataan tileihin ja palautetaan täysin markoin jättämällä yli menevät pennit lukuun ottamatta. Pienimmästä tileihin kirjattavasta tullin määrästä säädetään asetuksella.

54 §

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tullilainsäädännön täytäntöönpanosta.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

55 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Tällä lailla kumotaan 14 päivänä heinäkuuta 1978 annettu tullilaki (573/78), 14 päivänä heinäkuuta 1978 annettu tulliverolaki (575/78), 19 päivänä joulukuuta 1980 annettu tullausarvolaki (906/80), 10 päivänä heinäkuuta 1987 annettu tullitariffilaki (660/87) ja 31 päivänä joulukuuta 1971 annettu laki kehityksistä peräisin olevien tavaroiden tulli- ja tuontimaksuetuksista (973/71) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen, 28 päivänä toukokuuta 1993 vapaakauppasopimuksissa ja muissa tullietuusjärjestelyissä sovellettavien alkuperäsääntöjen muuttamismenettelystä ja sääntöihin liittyvistä määräyksistä annettu laki (460/93) sekä vaatteiden tullittomasta maahantuonnista eräissä tapauksissa 24 päivänä tammikuuta 1992 annettu laki (47/92).

Tavaraan, joka on luovutettu tullivalvonnasta tai joka olisi pitänyt ilmoittaa tullattavaksi ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan edellä 2 momentissa tarkoitettua kumottavaa lainsäädäntöä.

Sen lisäksi mitä 3 momentissa säädetään noudatetaan Norjan kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisestä Euroopan unioniin 24 päivänä kesäkuuta 1994 allekirjoitetun sopimuksen liitteessä VI olevia siirtymäajan määräyksiä (SopS 103/94).

Kumottavan tullilain nojalla myönnettyt verottomien tavaroiden myymälän pitämistä koskevat luvat ovat voimassa tullivarastolupina, ja niihin sovelletaan, mitä 4 momentissa säädetään.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri
Iiro Viinanen